

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Євген НОВОЧИНСЬКИЙ	АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ШТУЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ГЕТЕРОГЕННИХ КОМП'ЮТЕРНИХ АРХІТЕКТУР.....	40
Юлія МАЗУР Оксана ПЕТІНОВА	ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО МІГРАНТІВ: СОЦІАЛЬНІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ФАКТОРИ (НА МАТЕРІАЛАХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ).....	46
Аллен БИКОВ	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	53
Ірина АРАБАДЖИ Кіра ЛІТВІНЦЕВА	ФЕНОМЕН НАРОДНОЇ ОБРЯДОВОСТІ ЯК СКЛАДОВА ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНЦІВ НА ОДЕЩИНІ.....	59
Аліна СТЕПУРА	УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ СТИЛЬ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ (ПОЧАТОК ХХ СТ.)....	61
Наталія РИБКА Марія СОЛОДКА	ЕСТЕТИЗАЦІЯ ЗУПИНОК ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ: АКТУАЛЬНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	64
Ганна НІВНЯ	РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ СНАТ-GPT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	67
Олена КАРАНФІЛОВА Софія ВЕРДИШ	СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	70
Яна ГОРДИНСЬКА	ПРЕКРАСНЕ І ПОТВОРНЕ У СУЧАСНІЙ МІСЬКІЙ АРХІТЕКТУРІ.....	73
Інна ФЕДОРОВА	ДЕСТРУКТИВНІСТЬ ЯК ВИБІР: ЕКЗИСТЕНЦІЙНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ.....	76
Тетяна ЮРЧЕНКО	ЛЮБОВ ЯК УМОВА НАБУТТЯ ЦІЛІСНОСТІ.....	79
Алана НЕКРЯЧ	ЕТИЧНІ НОРМИ В НАУЦІ ТА ЕТИКА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	81
Степан БАРКОВ	ПРИНЦИП ГАРМОНІЇ У КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТАННЯ.....	84
Анастасія ДЯКОВА	СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АБСУРДУ (НА ПРИКЛАДІ ОДНОГО З ТВОРІВ А.КАМЮ: «ЧУМА», «МІФ ПРО СІЗІФА»).....	86
Фікрет ГУСЕЙНОВ	ФІЛОСОФСЬКІ ІДЕАЛИ ЦИЦЕРОНА.....	92

сфера здобуття знань, а й платформа для реалізації принципів соціальної відповідальності, де основними регуляторами залишаються етичні норми.

Етика відповідальності в сучасному контексті набуває особливої ваги, оскільки наукові відкриття все більше впливають на життя людей, екологію та глобальні процеси. Важливо, щоб дослідники, прагнучи досягти нових результатів, враховували не лише технічні аспекти, але й довгострокові соціальні наслідки своїх дій. Це означає, що науковець повинен бути здатним передбачати потенційні ризики своїх відкриттів і діяти на благо суспільства.

У есе було підкреслено, що ключовими завданнями є дотримання чесності, уникнення маніпуляцій і фальсифікацій, а також відкритість до критики. Це не лише сприяє зміцненню довіри до науки, але й допомагає формувати здорове наукове середовище, де спільні цінності стають основою для взаємодії та співпраці.

З огляду на виклики сучасного світу, такі як комерціалізація наукових досліджень і зростання ризику використання наукових знань у шкоду, критично важливим стає дотримання етичних стандартів. Лише через глибоке усвідомлення етичної відповідальності, науковці можуть запобігти можливим зловживанням і забезпечити, щоб їхні досягнення слугували на благо всього людства, а не вузьким інтересам.

Дотримання етичних норм у науці є не лише теоретичним імперативом, але й практичним інструментом для створення більш справедливого та безпечного майбутнього. Це вимагає від кожного науковця не лише професійних знань, але й моральної зрілості, готовності до відповідальності та здатності приймати рішення, орієнтовані на суспільне благо.

Список використаних джерел:

1. Бойченко М. Наскільки формальною є етика відповідальності? *Філософська думка*. 2021. №1. С. 75-95.
2. Болтянська Н. І., Болтянський О. В., Подашевська О. І., Серебрякова Н. Г., Субочев О. І. Академічна культура в науці та освіті : причини академічної недоброчесності: зб. наук.-метод. пр. Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного. 2021. № 24. С. 121-128.
3. Гончаренко С. У. *Етика науки і етичний кодекс ученого*. Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. *Наукові записки*. 2009. № 2. С. 3-12
4. Етичний кодекс ученого України. Київ : НАН України, 2009. URL : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/49520/05-Codex.pdf?sequence=1>.
5. Луцик В. В. Етика в наукових дослідженнях: від теорії до практики. URL : <https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/science/student-work/lucik.pdf>

Степан БАРКОВ,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ОНП «Філософія»

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Тетяна ПОПЛАВСЬКА, PhD, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ПРИНЦИП ГАРМОНІЇ У КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО ПРИРОДОКОРИСТАННЯ

Проблема гармонії світу ставилася і досліджувалась філософами протягом усієї історії осмислення стосунків людей один до одного, до свого оточення, і звичайно ж, до природи. Сучасний рівень уявлень про гармонію визначається ідеями та методами, що розвиваються в рамках нового наукового напрямку – холізму.

Практика і теорія взаємодії людини та природи висуває на перший план завдання гармонізації природокористування. При всьому різноманітті світоглядних принципів і методологічних підходів, що застосовуються різними дослідниками, а також "сценаріїв" можливого майбутнього людства, більшість фахівців сходяться на тому, що визначальний вектор сучасного цивілізаційного розвитку необхідно націлити на його стабілізацію через перехід до сталого, тобто гармонійного розвитку людини і природи в рамках цілісної соціо-природної системи.

Визнано також, що для подолання глобальної екологічної кризи, що розгортається як конфлікт між людством - суб'єктом природокористування з одного боку, і природою - об'єктом природо-перетворюючої діяльності людей - з іншого боку, дуже актуально теоретичне з'ясування не тільки очевидних, але і прихованих від безпосереднього спостереження граничних загальних основ та особливостей сучасного природокористування, які виявляються лише засобами філософсько-методологічного аналізу.

Істотними характеристиками сучасного стану проблеми є наполегливі пошуки та спроби філософського з'ясування нових, більш адекватних парадигм сталого розвитку мовних засобів. Все ширше використовуються такі поняття, як ноосфера, холон, холархія, коеволюція і т.п., які мають на меті зафіксувати нові риси та властивості цього виду соціальної активності в умови переходу до сталого розвитку, але їх застосовування, як ми вважаємо, ще без достатньо глибокого концептуального і теоретичного обґрунтування.

Ми також припускаємо, що для формування сучасної концепції природокористування, яка повною мірою враховує вимоги стратегії УР, ключове значення має поглиблене філософське з'ясування принципу гармонії та його методологічної функції у цій галузі.

Здійснення даного методологічного проекту бачиться нами у наступних послідовностях:

- здійснити реконструкцію історичного розвитку загальних уявлень про гармонію від генези її ідеї до сучасного трактування гармонії як духовної цінності, а також розуміння її як філософської категорії та принципу, що має основне методологічне значення для реалізації адекватного сучасності епістемологічного та діяльнісного ставлення людини до світу;

- показати, що непослідовне та безсистемне застосування принципу гармонії як філософського підґрунтя природокористування в даний час є суттєвим методологічним недоліком цього виду діяльності, який перешкоджає успішній реалізації прийнятої світовою спільнотою стратегії УР;
- обґрунтувати актуальність поглибленого дослідження принципу гармонії методами холістичного підходу в рамках філософії науки і техніки стосовно проблем формування національної концепції науково - технічного прогресу як фактора УР соціоприродної системи;
- обґрунтувати доцільність коригування понятійного апарату, що застосовується при гармонізації діяльності, яка забезпечує перехід суспільства на шлях сталого розвитку за рахунок включення до методологічного інструментарію холістичних методів пізнання.

Як ми вважаємо, отримані в результаті такого методологічного обґрунтування висновки актуалізують завдання глибокого перегляду філософсько-методологічних основ національної концепції сталого та безпечного повоєнного розвитку, тим більше що ця концепція в даний час реалізується в низці міжнародних угод та національних концепцій та програм, предметом яких тією чи іншою мірою і в тому чи іншому відношенні є природокористування як життєво важлива форма діяльності всього людства.

Анастасія ДЯКОВА,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Готельно-ресторанна справа»

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Оксана ПЕТІНОВА, д. філос. н., професор
кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,
Міжнародний гуманітарний університет, місто Одеса, Україна

СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АБСУРДУ (НА ПРИКЛАДІ ОДНОГО З ТВОРІВ

А. КАМЮ: «ЧУМА», «МІФ ПРО СІЗІФА»)

«Абсурд — це не кінець світу. Це лише початок істинного пізнання»

Альбер Камю

Філософія абсурду є однією з центральних тем у творчості Альбера Камю, який у своїх творах порушує питання про сенс людського існування в умовах абсурду та конфлікту між людським прагненням до розуміння і хаотичною та незбагненною природою світу. Камю вважає, що людина живе у світі, де на всі великі запитання вона не може отримати відповіді. Цей стан і є абсурдом – конфліктом між нашим пошуком смислу та безмовністю Всесвіту. Ця тема розкривається у його творах «Чума» та «Міф про Сізіфа», де абсурд не лише описується, а й надається можливий шлях його подолання через прийняття його як основи для життя. У даній роботі буде розглянуто суть та значення абсурду у творчості Камю на прикладі двох згаданих творів.